

Besluit van

houdende wijziging van het Besluit politieregisters met het oog op de verstrekking van gegevens aan personen of instanties met een publieke taak belast

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 11 oktober 2007, nr. 5510125/07/6, gedaan mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie;

Gelet op de artikelen 3, 18, eerste lid, en 19, van de Wet politieregisters;

De Raad van State gehoord (advies van 2007, nr.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van, nr., uitgebracht mede namens Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit politieregisters wordt als volgt gewijzigd:

A

Een nieuw artikel wordt ingevoegd dat luidt als volgt:

Artikel 13b

1. Verstrekking van dactyloscopische gegevens aan politieautoriteiten in een andere lidstaat van de Europese Unie ten behoeve van de voorkoming en opsporing van strafbare feiten kan rechtstreeks plaatsvinden door middel van de geautomatiseerde vergelijking, in afzonderlijke gevallen, van die gegevens.

2. Indien bij de gegevensvergelijking wordt vastgesteld dat gegevens overeenkomen worden uitsluitend de overeenkomende gegevens verstrekt. Voor verstrekking van nadere, met betrekking tot de overeenkomende gegevens beschikbare persoons- of zaaksgegevens, is een verzoek als bedoeld in artikel 552h van het Wetboek van Strafvordering, vereist. De verdere verwerking van de verstrekte politiegegevens is uitsluitend toegestaan met het oog op:

- a. de vaststelling of de vergeleken gegevens overeenstemmen;
- b. de voorbereiding en indiening van een verzoek om rechtshulp;
- c. de protocollering van de gegevens.

Na afloop van de gegevensvergelijking worden de verstrekte gegevens onverwijld gewist, tenzij verdere verwerking noodzakelijk is ten behoeve van de doelen, als bedoeld in onderdeel b of c.

3. De verstrekking vindt uitsluitend plaats door ambtenaren die werkzaam zijn bij het Korps landelijke politiediensten en die zijn geautoriseerd voor de geautomatiseerde vergelijking van de politiegegevens. De lijst van ambtenaren, die zijn geautoriseerd tot de geautomatiseerde bevraging of vergelijking als bedoeld in het eerste lid, wordt door de beheerder desgevraagd onverwijld, maar uiterlijk binnen vier weken na binnenkomst van het verzoek, ter beschikking gesteld aan de betreffende bevoegde onafhankelijke toezichthoudende autoriteit van de andere lidstaat en aan het College bescherming persoonsgegevens.

4. Artikel 17, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. Indien politiegegevens worden ontvangen van een ander land of van een internationale organisatie, wordt de verstrekende instantie desgevraagd geïnformeerd over de verwerking van de verstrekte gegevens en het daardoor behaalde resultaat.

B

Een nieuw artikel wordt ingevoegd dat luidt als volgt:

Artikel 17a

1. Van de verstrekking, bedoeld in artikel 13b, eerste lid, worden de volgende gegevens vastgelegd:

- a. een uniek kenmerk van de verzoeker;
- b. de gegevens die ten behoeve van de gegevensvergelijking door de verzoeker zijn ingebracht;
- c. de gegevens op grond waarvan kan worden nagegaan welke gegevens naar aanleiding van de gegevensvergelijking zijn verstrekt;
- d. de datum van verstrekking.

2. De gegevens, die op grond van het eerste lid zijn vastgelegd, worden gedurende twee jaar bewaard. Na afloop van die termijn worden de gegevens gewist.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Justitie,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Minister van Defensie,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

In mei 2005 is het Verdrag inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie tot stand gekomen tussen een aantal lidstaten van de Europese

Unie (Trb. 2005, 197). Dit Verdrag wordt ook wel aangeduid als het Verdrag van Prüm en betreft Duitsland, Frankrijk, Spanje, Oostenrijk, België, Luxemburg en Nederland als verdragsluitende partijen. Dit verdrag voorziet in een aantal regelingen ter verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de Verdragsluitende Partijen, in die zin dat deze vereenvoudigd en versneld kan plaatsvinden. Daarbij is voorzien in een nieuwe uitwisselingsmodaliteit: de gecentraliseerde rechtstreekse geautomatiseerde toegang tot bepaalde categorieën van politiegegevens van een andere Verdragsluitende Partij. Daarbij zijn de partijen verplicht om bepaalde categorieën gegevens ter beschikking te stellen voor geautomatiseerde raadpleging door middel van vergelijking van gegevens. De geautomatiseerde vergelijking van gegevens betreft DNA-profielen en dactyloscopische gegevens (vingerafdrukken). Het verdrag staat rechtstreekse toegang toe tot de DNA-profielen of vingerafdrukken en de daarbij behorende nummers waaronder die DNA-profielen of vingerafdrukken in de nationale bestanden zijn opgeslagen, in het verdrag linkgegevens genoemd. De gegevens blijven uitsluitend opgeslagen in de eigen databanken en zijn online toegankelijk voor het nationale contactpunt van een andere Verdragsluitende Partij. Degene die verantwoordelijk is voor de nationale databank houdt daarmee de volledige controle over de daarin verwerkte gegevens. De bevraging vindt plaats op basis van hit/no hit. Op die wijze kan direct worden achterhaald of een spoor uit een nog niet opgeloste strafzaak verband houdt met een strafzaak in een andere staat die partij is bij het verdrag. Indien bij de gegevensvergelijking bepaalde gegevens overeenkomen is het nationale recht, met inbegrip van de rechtshulpvoorschriften, van toepassing op de verstrekking van nadere informatie. Langs deze weg kunnen de bij het linkgegeven behorende persoons- en zaaksgegevens worden opgevraagd. Daarvoor bevat het verdrag afzonderlijke regels met betrekking tot de gegevensbescherming (hoofdstuk 7). In dat kader is aansluiting gezocht bij de relevante waarborgen die thans op Europees niveau gelden (Schengen Uitvoeringsovereenkomst en Raad van Europa). Van de bevraging worden bepaalde gegevens vastgelegd.

Inmiddels heeft het huidige Duitse Voorzitterschap aan de lidstaten van de Europese Unie een voorstel voorgelegd, gericht op de omzetting van het Verdrag van Prüm in een Raadsbesluit op grond van Titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie (derde pijler). Indien dit voorstel door de Raad wordt aangenomen dan zullen de bepalingen van het Verdrag van Prüm tussen alle EU-lidstaten gaan gelden. Daar de inhoud van het voorgestelde Raadsbesluit vrijwel gelijk is aan die van het Verdrag van Prüm zal dit voor het voorliggende voorstel tot aanpassing van het Besluit politieregisters naar verwachting geen consequenties hebben.

Het voorstel van wet tot goedkeuring van het Verdrag van Prüm is thans bij het parlement aanhangig (Kamerstukken II, 2006-2007, 30881). De implementatie van dit verdrag is reeds in het ontwerp-Besluit politiegegevens betrokken, dat inmiddels voor advies is voorgelegd aan de Raad van State. Dit betreft de rechtstreekse raadpleging van gegevens omtrent dactyloscopische gegevens (vingerafdrukken) door daartoe aangewezen ambtenaren, die werkzaam zijn bij centrale punten van de aangesloten Verdragspartijen (artikel 5:3). De rechtstreekse bevraging van DNA-profielen valt onder de reikwijdte van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Gelet op het belang van het Verdrag van Prüm voor de criminaliteitsbestrijding, in het bijzonder in het Nederlandse grensgebied, zal het wetsvoorstel tot goedkeuring van dit verdrag zo spoedig mogelijk in werking moeten kunnen treden. Indien dit wetsvoorstel in werking treedt vóórdat de Wet politiegegevens van kracht is, dient de voorgestelde wijziging van het Besluit politieregisters om te verzekeren dat de regels omtrent de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de politietaken, zijn aangepast aan de in het wetsvoorstel voorziene mogelijkheid van geautomatiseerde raadpleging van gegevens. Hierbij is nauw aangesloten bij de regeling van het eerdergenoemde ontwerp-Besluit politiegegevens.

Mede namens mijn ambtgenoten van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie, licht ik de voorgestelde aanpassing van het Besluit politieregisters in deze nota van toelichting toe.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

Artikel 13b - rechtstreeks geautomatiseerde verstrekking van politiegegevens binnen de EU

Dit artikel bevat de uitwerking van de bepalingen van het eerdergenoemde Verdrag van Prüm, dat specifieke regels geeft voor de geautomatiseerde bevraging van bepaalde categorieën van politiegegevens door de verdragspartijen.

Eerste lid

In dit lid is de geautomatiseerde bevraging van dactyloscopische gegevens op zodanige wijze uitgewerkt dat dit geldt voor alle lidstaten van de EU. Hiermee wordt vooruit gelopen op de onderhandelingen over het eerdergenoemde Raadsbesluit waarin soortgelijke bepalingen worden voorgesteld voor de Europese Unie. Verstrekking van dergelijke gegevens door middel van de geautomatiseerde vergelijking van gegevens kan plaatsvinden ten behoeve van de voorkoming en opsporing van strafbare feiten. Hieruit vloeit voort dat het gebruik van vingerafdrukken die zijn verkregen met het oog op andere doelen binnen de politietaak - zoals het toezicht op de vreemdelingenwetgeving - niet is toegestaan.

Het Verdrag van Prüm voorziet er in dat het nationaal contactpunt van de verzoekende staat rechtstreeks, online toegang heeft tot het vingerafdrukkenbestand van het Korps landelijke politiediensten. Het Verdrag van Prüm bevat ook soortgelijke bepalingen over DNA-profielen en kentekens maar deze categorieën van gegevens vallen onder het regime van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens respectievelijk de Wet bescherming persoonsgegevens.

Tweede lid

In dit lid is vastgelegd dat, indien de te vergelijken gegevens overeenkomen, uitsluitend de gegevens worden verstrekt waarmee een overeenkomst is vastgesteld. Het Verdrag van Prüm voorziet in de beschikbaarstelling van zogenaamde linkgegevens (artikel 8). Dit zijn gegevens die betrekking hebben op het nationale geautomatiseerde dactyloscopische identificatiesysteem en die uitsluitend dactyloscopische gegevens en een kenmerk omvatten. Linkgegevens mogen geen gegevens bevatten op basis waarvan een persoon rechtstreeks kan worden geïdentificeerd. Een hit betekent niet meer dan dat er een automatische overeenkomst is tussen de vingerafdruk uit het nationale vingerafdrukkenbestand van een Verdragsluitende Partij en een vingerafdruk uit het nationale vingerafdrukkenbestand van de andere Verdragsluitende Partij. Op het moment van de hit is voor de eerste Verdragsluitende Partij niet bekend welke naam bij de vingerafdruk hoort waarmee de hit is ontstaan. Verstrekking van de nadere persoon- of zaakgegevens die met de overeenkomende gegevens verband houden, vereist een rechtshulpverzoek van een justitiële autoriteit van de verzoekende Verdragsluitende Partij.

De verdere verwerking van de naar aanleiding van de gegevensvergelijking verstrekte gegevens is gebonden aan de doeleinden die in de onderdelen a tot en met c van dit lid zijn opgesomd. Dit betekent dat de verwerking van deze gegevens uitsluitend is toegestaan voor het uitvoeren van de gegevensvergelijking, inclusief de beantwoording van de bevraging, de voorbereiding en indiening van een rechtshulpverzoek en de protocollering van de bevraging. Na afloop van de gegevensvergelijking worden de verstrekte gegevens in beginsel onverwijld gewist, tenzij deze nodig zijn voor de indiening van een verzoek om rechtshulp of de protocollering. De protocollering wordt overigens geregeld in het voorgestelde artikel 17a van het Besluit politieregisters.

Derde lid

De geautomatiseerde gegevensvergelijking mag alleen geschieden door ambtenaren die werkzaam zijn bij de daartoe aangewezen nationale contactpunten en die tot een dergelijke vergelijking zijn geautoriseerd. Voor Nederland betreft dit de ambtenaren van het Korps landelijke politiediensten, waar het vingerafdrukkenbestand online raadpleegbaar zal worden gesteld voor de ambtenaren van de nationale politieregisters van de andere Verdragsluitende Partijen.

Hiermee wordt de kring van personen die toegang kunnen verkrijgen tot deze gegevens, beperkt en kan tevens worden gewaarborgd dat de bevraging op oordeelkundige wijze en met

inachtneming van de gestelde regels plaatsvindt. Daarnaast kan een individuele bevraging van bepaalde gegevens ten alle tijde worden teruggevoerd op de betrokken ambtenaar. De lijst wordt op verzoek door de beheerder onverwijld, maar uiterlijk binnen vier weken na binnenkomst van het verzoek, ter beschikking gesteld aan de toezichthoudende autoriteit van de desbetreffende Verdragsluitende Partij en aan het College bescherming persoonsgegevens. Aldus zal, in geval van oneigenlijke, onrechtmatige of onzorgvuldige bevraging van gegevens, kunnen worden nagegaan welke ambtenaar daarbij betrokken is geweest.

Vierde lid

Het Verdrag van Prüm bevat de algemene verplichting van de verstreckende en de ontvangende verdragsluitende partij om passende technische en organisatorische maatregelen te treffen ter beveiliging tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking (artikel 38). Voor de geautomatiseerde bevraging van bepaalde categorieën van politiegegevens worden aanvullend regels gesteld. Dit betreft het treffen van maatregelen ter waarborging van gegevensbescherming en de beveiliging van gegevens die de vertrouwelijkheid en het intact zijn van de gegevens waarborgen (artikel 38, tweede lid, onder punt 1). Inmiddels zijn nadere afspraken gemaakt over de beveiliging van de gegevens, de procedures van de autorisaties van de bevoegde personen en de controle op de toelaatbaarheid van de bevragingen door middel van de vastlegging van verstrekkingen (protocollering). Deze afspraken zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst.

In het vierde lid is geregeld dat de geautomatiseerde gegevensvergelijking alleen mag worden verricht door de daartoe geautoriseerde ambtenaren.

In artikel 17, vierde lid, van het huidige besluit is de verplichting van de beheerder vastgelegd om de nodige voorzieningen van technische en organisatorische aard te treffen die ertoe strekken te waarborgen dat geen verstrekkingen worden gedaan anders dan in overeenstemming met een verleende autorisatie. Deze verplichting geldt eveneens voor de verstrekking van gegevens door middel van de geautomatiseerde gegevensvergelijking.

Vijfde lid

Dit lid vloeit voort uit artikel 41 van het Verdrag van Prüm. Deze bepaling is eveneens terug te vinden in de Schengen Uitvoeringsovereenkomst (artikel 129, onderdeel c) en sluit geheel aan op de reeds bestaande praktijk op dit gebied.

Onderdeel B

Artikel 17a - Het vastleggen van verstrekkingen (artikel 19)

De vastlegging of - bij geautomatiseerde verstrekkingen - protocollering van verstrekte politiegegevens biedt de mogelijkheid om achteraf de rechtmatigheid van die verstrekking te toetsen. Dit is van belang voor het toezicht op de naleving van de verdragsbepalingen door de betrokken politiediensten zelf en door de voor het toezicht op de gegevensbescherming bevoegde onafhankelijke instanties. Het Verdrag van Prüm bevat een specifieke regeling voor de protocollering van de geautomatiseerde vergelijking van gegevens (artikel 39, tweede lid).

Daardoor kan een individuele bevraging van bepaalde gegevens te allen tijde worden teruggevoerd op de betrokken ambtenaar.

Eerste lid

In dit lid wordt bepaald welke gegevens dienen te worden vastgelegd bij de rechtstreekse verstrekking van politiegegevens langs geautomatiseerde weg. Met het oog op een dergelijke raadpleging geldt een verplichting tot schriftelijke vastlegging van een uniek kenmerk of een unieke code die is gekoppeld aan de identiteit van de verzoeker, de gegevens die ten behoeve van de gegevensvergelijking door de verzoeker zijn ingebracht, de gegevens op grond waarvan kan worden nagegaan welke gegevens naar aanleiding van die gegevensvergelijking zijn verstrekt en de datum van verstrekking. De protocollering zal kunnen plaatsvinden door middel van een logging

van de gegevens langs elektronische weg, zodat het capaciteitsbeslag voor de betrokken ambtenaren beperkt zal zijn.

Ook de mededeling van het niet voorhanden zijn van een hit, indien bij vergelijking van gegevens niet blijkt dat die gegevens overeenkomen, geldt als een verwerking in de zin van het Verdrag. Hieruit vloeit voort dat ook de mededeling van het niet bestaan van een hit dient te worden geprotocolleerd. Dit betreft dan de datum en het precieze tijdstip van die mededeling en de aanduiding of het kenmerk van de bevragende instantie en de instantie die het bestand beheert. Zoals hierboven reeds opgemerkt betreft dit voor Nederland het Korps landelijke politiediensten.

Tweede lid

Het Verdrag van Prüm bepaalt dat de geprotocolleerde gegevens twee jaar worden bewaard, zodat de gegevens ook in een later stadium kunnen worden opgevraagd ter controle op de juistheid en rechtmatigheid van de geautomatiseerde vergelijking van gegevens. In dit lid is deze termijn vastgelegd. Na afloop van die termijn moeten de gegevens worden gewist.

Artikel II

Vanwege het voornemen om het eerdergenoemde voorstel van wet tot goedkeuring van het Verdrag van Prüm zo spoedig mogelijk in werking te laten treden ligt het in de bedoeling de voorgestelde aanpassing van het Besluit politieregisters spoedig na plaatsing in het Staatsblad in werking te laten treden.

De Minister van Justitie,